

РОБОЧИЙ НАРОД

орган української соціал-демократії в Канаді.
Виходить щотижня.
в Вінніпегу, Ман. [Канада], під ч. 144 Higgins Ave.
РЕДАКТОР І АДМІНІСТРАТОР ІВ. НАВІЗОВСЬКИЙ.
Передплата вносить \$2.00 на рік, за границю так само

"ROBOTCHYJ NAROD" (THE WORKING PEOPLE).

THE OFFICIAL ORGAN OF THE
UKRAINIAN SOCIAL DEMOCRATIC FEDERATION.
(Affiliated with the S. D. Party of Canada).
THE ONLY UKRAINIAN SOCIALIST PAPER IN NORTH AMERICA
Published weekly by
THE "ROBOTCHYJ NAROD" ASSOCIATION
at 144 Higgins Ave. Winnipeg, Man.
J. NAWIZOWSKY, EDITOR & MANAGER.
Subscription \$2.00 a year.

Address: Адресуйте:
"ROBOTCHYJ NAROD"
Box 3542 (Sta. B.) Winnipeg, Man. Can

Важні здобутки англійських робітників.

Чимраз більше і більше мара капіталізму заливає, за-
давлено та нищить того поневоленого робітника в цілім
світі. Однак не всюди робітництво відступило спокійно мі-
ся, сему непаценому людською кровю богови капіталу.
По всіх державах як залив, робітництво ставить гордо
чоло до борби, підносить свій червоний прапор домагаю-
чись кращих умов праці, кращого життя та справедливих
війтших прав. Рік сей можна назвати роком завзятої бо-
ротьби робітництва цілого світа. Нема одної держави,
нема одної закунти, де той робітник від віків осаний,
від віків нищений, топтаний та обдираний зі своїх прав,
не оклав свого гніву, свого домагання ліпших обставин
життя, свого протесту проти насильства капіталістичної
кляси. Протест сей робітничої кляси найбільше дан ся
відчуту капіталізму в Англії. Довгий страйк англій-
ських майнерів і страйк докових робітників зробив свої
діло, коли не в цілості, то бодай в часті, бо робітничою
клясою стала інтересуватись держава. Майнери виборо-
ли закон о мінімальній платні, а топер знова держава за-
нялася долею робітника на час безробіття.

Се забезпечення безробітних в Англії, є ділом великого
значіння, яке майже в усіх своїх частях може послужити
за взір для суспільних реформ цілого світа. Капіталісти
в ніпної Англії хотіли під напором, таки зрозуміли, що
брак праці для робітника є те саме, що слабкість, старість
або нездібність до праці і тому піднесено економічного
положення робітничої кляси через забезпечення безробіт-
них, нічим не уступає перед забезпеченням від старости та
нездібности до праці.

Позаяк держава узнала закон, який з днем 12 липня
ввійшов в життя, то тим самим зобов'язалась допомагати
робітничові в хвилі, коли він не може знайти заняття.
Вона потвердила знова, подібно як закон о мінімальній
платні, важну соціалістичну засаду, котра тепер вже не
уступає ніколи, а почавши від Англії, піде по всіх дер-
жавах Європи.

Ціла справа забезпечення безробітних, представляє ся
менш-більш слідуючо: Промислові робітники, вже по-
укиченню 16-го року життя, входять в рамці сего забез-
печення. Тижневі вкладки підприємців і робітників з між
1 а 1½ пенса*), а державні додатки доходять до 1 дві третіх
пенса. Підчас безробіття, забезпечений не платить
ніяких вкладок, а за помочи виносить від 7 до 14 шелінгів
тижнево і не можуть довше тривати чим 15 тижнів в році.
По заплаченню 500 тижневих вкладок або по 60 році жи-
ття, робітник має повне право жадати звороту всіх вклад-
док з 2½ процентом по відтягненню пібраних ним запомог.
Як англійська держава обстоює за заняттям робітника
свідчить хочби й те, що урядник забезпечення, на виладок
частого безробіття котрого будь ів робітників, має
право розвідати його кваліфікації здібности фаху.
Коліж переконає ся, що робітник не є недостатньо озна-
чомлений зі своїм ремеслом і через те втрачає часто за-
яте, мусить постаратись навчити його краще. А коліж
робітник опираєсь прийняти сю науку, — тоді втрачає
право до запомог. Закон отже стоїть немовби на сторожі,
щоб обставини життя робітника не улягали погіршенню.

Одню постановлене сего закону є дійсно гідним ува-
ги, як зговорить, що безробітний має право до запомог
навіть тоді, коли міг би знайти працю на відповідних йому
умовинах, але коли через прийняте сего праці мусив би
сповняти ролю скеба. Отже через сю постанову, право
робітників зістало признане до страйків і солідарного по-
ступовання так, як сего не уявляє законодавство в жадній
іншій державі.

І нині англійські робітники є під сим взглядом взором
для робітників інших держав.

В виду сих двох законів затверджених державою,
Англійський пенс — 3/4 американський центим.

бачимо як далеко може зйти сила зорганізованого про-
летаріату, котрий в часі горячої боротьби з капі-
талом, в часі великих страйків, з умів видерти з рук капі-
талістів так важні для себе уступства, о так значній соці-
алістичній закрасці. Бачимо, що соціалізм з кожним днем
удеряє в сквалу капіталізму, нищить її чимраз більше і
більше, а коли віднесе цілковиту перемогу, тоді запанує у
всіх щастя і свобода.

Наша зброя.

Наколи зближилась 10-літня річниця великого хлі-
боробського страйку в Галичині, то українські робітни-
ки, засмерджена попівським каділом українська інтелі-
генція а навіть так звана українська „гох“ інтелігенція,
всі разом глянули в минувшину, порівняли її з нині-
шніми відносинами та обчислили свої сили до дальшої
безнастанної боротьби за права українського поневоле-
ного робітника, та на жаль не однаковий у них настрої і
не однакова дорога свої боротьби.

Українські інтелігенти і „гох“ інтелігенти як варія-
нти повбикались в червої шаравари, ленти та сокілські
пері і витали по цілій Галичині та Буковині молодого
йолуна престолонаслідника за те, що він в умів топтати
мужицькі груди кінськими конитами.

Ті „гох“ інтелігенти зі свинячими рилами мають ще
і іншу славу перед народом. Вони діставшись в парла-
мент і замість боротись за народні права, вони в сю рі-
чницю великого хліборобського страйку в Галичині, ви-
рили тобі народі гріб — 100 мільонів річно на війско.
На своє оправдане вони скажуть:

„Український народі! Який та славний зі своєї ми-
нувшини! Продай останній клаток землі, вирви а між
діточок останню коровину, скинь сорочку, не пий, не
їдж, а дай на війско, щоб добре стріляло до твоїх груд-
ди та влучно продравлювало багнетами твої серця,
коли прийде другий хліборобський страйк. Коліж ти
дорогий народі, славний синуненьки України відмовиш
ся прийняти сей гріб (закон), виритий нашими рилами,
то знай, що через се ми втратимо в старенького йо-
луца, панів міністрів, шляхти і дідичів ласку на все, а
тоді правительственный жолубець та аксамитні крисла
вже не для нас, а позістануть виключно для „Кола поль-
ського“ — Словни народі наше бажане! Відірви собі
та дітям своїм від уст, а коли тобі буде ту за тяжко, їдь
в Канаду, Америку, Прусю, персебурій гори, не звжайай
на смерть свою та сирітство дітий своїх, а дай тільки на
дорогий мільтаріям; прону тебе народі, прийми для
себе сей гріб. Не звжайай, що соціал-демократи голосує-
ли проти сего гробу, та ще до того розписались в своїх
газетах, що ми українські хруні, зрадники працюючого
люду! Ти народі стань разом з нами, поможи нам скін-
чити той гріб, а ми опісля зведем тобі еще і шибеницю
на нім, а будь певний, що все те тільки для тебе. Ми буд-
дем доти рити тобі гріб, доки не зрозумієш соціалісти-
чної правди та не оціниш самий себе. Не запропащуй нас
і нашого капельмайстра Василька, бо хтож буде пригравати
нам до танцю? А треба тобі знати народі, що неза-
баром відбудеться у Відні великий бал, на котрім наш
барон Василько має грати правдику українську „Коло-
мийку“ а Кирило буде приспівувати:

„В Галичині й Буковині,
Дурний народ живе ще,
Він ще таки свою жертву
На мідітаризм припесе,
Вже й машерує, раз, два, три...“

Комендерувати танцями буде сивий Романчук, а
всі націоналдемократичні послы будуть підскакувати так,
як зачне Вулицовський з Колесесою. — Валь сей потре-
ває так довго, доки українські послы не протандують
всі воли та корови. Коли пані та пані будуть а боку
сміятись на ціле горло та бити з радости в долоні, тоді
„Українському Союзови“ буде то темніти, то зеленіти в
очах, та ми все скажемо, що се на користь народу.“

Та не так ми робітники споминаєм той хлібороб-
ський страйк, хочби і ту за морем. Ту на збори, віча, де-
монстрації зібрались тисячі а їхніх грудий лунає голос:
Проч а мідітаризмом! Проч а новими тягарями! Проч а
хрунівськими послами! Хліба, добра і волі для працю-
ючого люду! Хай живе соціалізм!

Робітники і робітниця!

Нам не мідітаризму а соціалістичної науки, нам со-
ціалістичної літератури та соціалістичних часописей,
бо се тільки є нашою зброєю!

І монтреальські українські робітники зброять ся.
Тільки в місяці серпня зібравли вони на соціалістичну
пресу 53 дол. 70 цт. І сею ходою підуть далше.

Розбудис український робітнику в Канаді, бо не
пора вже тобі спати, годі по шинках ваятись! Поди-
вись на інші народи та спам'ятаєсь! В них десятки со-
ціалістичних дневників, в них сотки тижневиків і їх е
кому боронити перед чорними круками та хмаркою
капіталізму. А що є у нас 34-мільонового народу? Ледви
кілька тижневиків і ті що тільки при житю держать
ся. Тому робітнику повинь свою байдужність, а берись

до праці, спомогай чим мота наші часописі „Робочий
Народ“, „Вперед“ та „Борбу“, котрі так безнастанно
борять ся о дучшу долю для тебе і дітий твоїх. Отже
вперед товариші! До страти у нас нічого крім моволів, а
до адобути цілий світ, єднайте нашим часописям пе-
редплатників, збирайте датки на пресовий фонд, та ши-
рять соціалістичну літературу, бо се одинока зброя про-
ти наших ворогів-панів. Всі відділи Ф. У. С. Д. повинні
піти слідом монтреальських робітників, та показати, що
і вони не сплять. Тому й до праці на перегони! Хто
скорше!

І. Гніда.

На рідніх шляхах.

(Допись з російської України).

Не спокійно і в війську, цій головній залізній опорі
царсько-романовського трону. Автору цієї дописи дове-
лось пробути минулої осени цілий місяць, серед пару сот
солдатів з різних полків од-
ного з сибірських гарнізонів.
Цікаво порівняти сучасних
і колишніх солдатів. Біль-
шість цілком або напів свід-
омі політично люди, ворожі
до усього сучасного поряд-
ку, до кожного представни-
ка правительственной вла-
сти. Раз-у-раз чув я, як сол-
дати сьпівають революційні
пісні. Свідомих чорно-
сотенців я зустрічав серед
них дуже мало. Одного з
полків того гарнізону після-
но було стеретти арештан-
тів-каторжан, що працюють
на будівлі амурської залі-
зничі коло Вязовіщен-
ського, і коли надійшла о-
сінь — час коли пускають в
знає до дому — начальство
користуючись тим, що в
Примурській області опо-
віщено „воєне положен-
ні“, задержало солдатів
цього полку ще на чотири
місяці. І от солдати згомо-
нили за забастовку
(страйк), і деякі з них ра-
ділись во мною за це. —
Сучасний солдат бачив ще
на волі революцію, він сто-
їть так же як і уся народня
маза вище усім своїм розу-
мінням як в дореволюційні
роки, сучасний солдат по-
чуває багато більше як ко-
летаріату а народньою
масою.

На такому ґрунті мусить
розвинути революційна
пропаганда і організація, а
за ними і масовий воєнний
революційний рух. І сирва-
ді, зимою цього року ареш-
товано гурток матросів на
воєнних кораблях балтій-
ського флоту зарозповсю-
жування революційної лі-
тератури і належність
до воєнно-револю-
ційної організації.
Газета „Новое Время“ пи-
сала тоді, що революційна
пропаганда у балтійському
флоті широко розгалужена.
Саме 16. липня почав
ся у Кронштаді суд над ци-
куєть ся 65 душ з кораблів
„Двина“, „Миколаїв“, „Ад-
мірал Корнілов“, „Слава“,
„Цесаревич“, „Андрей
Первозванный“, „Аврора“
та „Рюрик“. Недавно знов
правительством розкрито
революційну амову в чорно-
морському флоті у Севасто-
полі. Більше 100 матросів
броненосця (панцерни-
ка) „Іоанн Златоуст“
спасано на Амур та у Вла-
дивосток, Сімох „зачинщи-

Іван Гіляка.

ЧИТАЙТЕ І ВИДНОВЛЯЙ-
ТЕ ПЕРЕДПЛАТУ на оди-
ноку робітничу часопись
"РОБОЧИЙ НАРОД".

Кенора, Са

В тихій і спокійній
вості, що заселена
українськими і д
ськими фермерами
кинулось житє.

Останні випадки
тичим житю кено-
дістрікту підчас пр-
нальних виборів, кот-
нам соціалістам мож-
ввати діяльну участ-
лі боротьби — дали
науку фермерам, як
і треба боротись за е-
тереса з дійсними во-
і фальшивими прият-
Розеднані, не зду-
яку будь організа-
партію, де вони мож-
ступати гармонійно
думно — фермери
тим пляхом, куди їм
ім показували всіля-
сителі рідного і свої
грати на струнах
зму та націоналізму.

І хто знає, як б
було те хитана у ви-
„доброю ліберала“
сінго свого“, коли
з наших відважні-
ривів П. Кратови
йшло до голови
клинном врзатись
стам у вертеп зл-
всіляких агентів.

Майже двомісячн-
ба наших товариш
Кратом на чолі за-
туру одного з ен-
пних і чесніших
рив М. Габору —
телер овод.

Фармери зроум-
тяжко і неможливо
ім, коли вони лиш-
ні гнівном протесту
вистію до свого во-
ни бачили (як під-
рив, так і по вибо-
стара правла „у ед-
ла“ е правдива і не
більше виступати
нока, починають
ватись у соціал-демо-
партію.

Тапер ми переї-
А. Саніном на жит-
нори і як правдо-
свої партії, викону-
обовязок, збирає-
діяльності т. т. П-
Пилипчука і інші
не коштувало вел-
ці заложити відді-
Д. До відділу сего-
такі фермерські с-
Габора, Г. Махій-
дні і ін.

Задоволені мора-
чами боротьби на-
ришів попередни-
демо з подвійно
провадити справу
ці фермерів у Са-
а в кенорським д-
собливо і звертає-
товаришів як фін-
робітників з гріб-
чем: Хай живе
Хай буде боротьба

Нью-Йорк,

На посліднім м
соці. Відділу в П
відбутім дня 14.
р. признано свої